

Motion om skatt på avfallsförbränning

Stockholms stad äger 50 % av Stockholm Exergi som producerar fjärrvärme, fjärrkyla och el. Cirka 80 % av stadens tätbebyggda ytor försörjs av fjärrvärme som till 90 % produceras av förnybara eller återvunna insatsvaror. Målet är att uppvärmningssektorn ska vara fossilbränslefri till år 2030 och vara en kolsänka till år 2045. Stockholm Exergi kan nå detta redan år 2025. Men då krävs att staden bidrar.

En del i Januariavtalet handlar om att införa en skatt på avfallsförbränning. En sådan skatt har utretts (*Brännbeta skatter!* SOU 2017:83) och avstyrkts både av utredaren själv och av en stor majoritet av remissinstanserna, bl.a. Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Skatteverket, Konkurrensverket och Kommerskollegium.

För att uppnå fossilfrihet i Stockholm och i övriga landet är materialåtervinningen en viktig del. Enligt avfallshierarkin, metoden för att uppnå EU:s miljömål, ska allt avfall i möjligaste mån förebyggas men det som ändå uppstår ska hanteras på följande sätt. I första hand ska avfallet återanvändas, i andra hand materialåtervinnas, i tredje hand energiåtervinnas i avfallskraftvärmeverk och i sista hand deponeras.

I Sverige är det förbjudet att deponera organiskt avfall och brännbart avfall. Detta innebär i praktiken att kommun måste skicka detta avfall, om det inte kan återanvändas eller materialåtervinnas, till fjärrvärmebolag för energiåtervinning. Det är inte möjligt för fjärrvärmebolag att öka sina intäkter från fjärrvärmekunderna eftersom priset sätts på en konkurrensutsatt värmemarknad. Det är därför endast de egna kostnaderna som kan justeras om skatten ökar, så som driftkostnader och investeringskostnader.

Om en felkonstruerad skatt införs på avfallsförbränning kommer den att leda till minskad materialåtervinning och ökade koldioxidutsläpp. Staden måste därför arbeta för att skatten blir konstruerad på ett ändamålsenligt sätt.

För att uppnå syftet med skatten – att öka utsorteringen för materialåtervinning – bör skatten endast införas på förbränning av det avfall som inte har sorterats. På så sätt skapas incitament för ökad materialåtervinning utan att få allvarliga effekter för klimatet och miljön.

I Stockholm energiåtervinns avfall i två kraftvärmeverk: Högdalenverket och Bristaverket. Intill dessa anläggningar pågår två projekt i syfte att etablera avancerade, storskaliga och högeffektiva sorteringsanläggningar för materialåtervinning. Dessa sorteringsanläggningar skulle medföra en minskning på 75 000 ton koldioxid per år.

Om skatten införs på all avfallsförbränning, istället för det avfall som blir över när fossila plaster och metaller sorterats ut, kommer det kosta Stockholm Exergi 100 miljoner kronor per år (beräknat på en skattesats på 100 kr/ton). För att undvika ökade kostnader skulle Stockholm

Socialdemokraterna

Exergi behöva ställa om sin framtida förbränning. Eftersom man får ut mer värme och el vid förbränning av plast, jämfört med förbränning av sorterat avfall, skulle de behöva fortsätta att bränna plasten. För att värma upp Stockholm behöver de alltså bränna färre ton avfall om den innehåller plast. Eftersom skatten betalas på varje ton förbränt avfall skulle den totala skattekostnaden minska. En sådan skattekonstruktion skulle alltså innebära att ju mer plast som sorteras ut, desto högre skatt – incitamentet blir att materialåtervinna mindre, motsatsen till skattens syfte.

Den 1 januari 2020 ska en ny skatt införas på avfallsförbränning. Om skatten inte utformas på ett bra sätt kommer den att slå hårt mot Stockholms stads möjlighet att minska sin materialåtervinning och sina koldioxidutsläpp. Staden måste därför aktivt påverka regeringen att konstruera skatten så den inte slår fel.

Jag föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Att kommunstyrelsen skickar en hemställan till finansdepartementet i frågan.
- Att staden ska bedriva ett aktivt påverkansarbete i frågan.

Stockholm den 4 mars 2019

Emilia Bjuggren (S)